

KERNGEZOND DALFSEN

Uitvoeringsplan 2020-2021

INLEIDING

Dit uitvoeringsprogramma 'Kerngezond Dalfsen' is een eerste stap in het centraal zetten van het begrip gezondheid vanuit de beleidsterreinen preventieve gezondheid en bewegen en sporten. De betekenis van de begrippen 'health in all policies (HIAP)¹' en 'positieve gezondheid'² geven aan dat gezondheid veel meer is dan de afwezigheid van ziekte. Gezondheid wordt bepaald door verschillende factoren en raakt daardoor vrijwel alle beleidsterreinen binnen de gemeente.

Dit uitvoeringsprogramma is opgedeeld in drie hoofdlijnen:

1. Kerngezonde omgeving
2. Kerngezonde inwoners
3. Kerngezonde samenwerkingspartners

De lijn kerngezonde inwoners is onderverdeeld in de leeftijdsfasen jeugd, volwassenen en ouderen. Iedere hoofdlijn is vervolgens opgedeeld in verschillende activiteiten.

Leeswijzer

Dit uitvoeringsplan start met de doorvertaling van het begrip positieve gezondheid binnen gemeente brede ontwikkelingen als transformatie (hoofdstuk 1) en omgevingsvisie (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 is te lezen welke inzet en ondersteuning verwacht kan worden van procespartners als JOGG en Vitaal Vechtdal bij de uitvoering van activiteiten. In de hoofdstukken 4, 5 en 6 worden de activiteiten per hoofdlijn uitgewerkt. Per activiteit wordt beschreven wat de aanleiding is, op welke manier de activiteit georganiseerd gaat worden, op welke doelgroep de activiteit zich richt, welke samenwerkingspartners betrokken zijn en in welke output/ outcome de activiteit resulteert. Het uitvoeringsprogramma sluit af met een communicatiestrategie en een financiële paragraaf (hoofdstuk 7).

¹ World Health Organization. Regional Office for Europe. (2013). *Health 2020: a European policy framework and strategy for the 21st century*. World Health Organization. Regional Office for Europe.

² Huber, M. (2013). Naar een nieuw begrip van gezondheid: Pijlers voor Positieve Gezondheid. *Tijds. gezondheids.wetenschappen* 91, 133-134.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	2
Leeswijzer.....	2
INHOUDSOPGAVE.....	3
1. TRANSFORMATIE EN GEZONDHEID.....	5
2. OMGEVINGSWET EN GEZONDHEID.....	7
2.1 Een gezonde leefomgeving.....	7
2.2 Omgevingswet gemeente Dalfsen.....	8
3. PROCESPARTNERS.....	9
3.1 JOGG.....	9
3.2 Vitaal Vechtdal.....	11
Activiteitenoverzicht Kerngezond Dalfsen.....	12
4. PROGRAMMALIJN KERNGEZONDE OMGEVING.....	13
4.1.1 Kerngezond Dalfsen in de omgevingsvisie.....	13
4.1.2 Toegankelijke accommodaties.....	14
4.1.3 Energie-adviseur voor beweeg- en sportaanbieders.....	14
4.1.4 Meerjaren onderhoudsplannen buitensportaccomodaties.....	15
4.1.5 Dalfsen rookvrij (rookvrije omgeving).....	15
5. PROGRAMMALIJN KERNGEZONDE INWONERS.....	17
5.1 Kerngeszonde jeugd.....	17
5.1.1 Uitbreiding kennismakingsprojecten 6 t/m 12 jaar.....	17
5.1.2 Continueren binnenschoolse sportkennismakingslessen.....	18
5.1.3 Actualiseren jeugdfonds Sport.....	18
5.1.4 Screening jeugd motorische ontwikkeling.....	19
5.1.5 Gymxtra.....	19
5.2 Kerngeszonde volwassenen.....	20
5.2.1 Sport4you (sportcarrousel volwassenen).....	20
5.2.2 Bewegen en sporten voor statushouders.....	21
5.2.3 Aansluiting bij de website uniek sporten.....	21
5.2.4 Beweging tot de arbeidsmarkt (Werkfit).....	22
5.2.5 Laageletterdheid.....	22
5.3 Kerngeszonde ouderen.....	23
5.3.1 Jaarlijkse kennismaking dag 50+ in verschillende kernen, inc. afname fit-testen.....	23
5.3.2 Uitbereiding Fit & Vitaal 50+ lessen.....	23
5.3.3 Ontwikkeling beweegkaarten.....	24

6. PROGRAMMALIJN KERNGEZONDE SAMENWERKINGSPARTNERS.....	25
6.1.1 Ondersteuning scholen en sportverenigingen rondom evenementen.....	25
6.1.2 Bewegen, sporten en leefstijl binnen integrale uitvraag MDT's.....	26
6.1.3 Ondersteuning sportaanbieders bij aanbod op niveau	26
6.1.4 Thema gerichte bijeenkomsten voor sportaanbieders.....	27
6.1.5 Ondersteuning sportaanbieders bij G-sporten.....	27
6.1.6 Ouderen in beweging, versterken samenwerking	28
6.1.7 Ondersteuning inwonersinitiatieven.....	28
6.1.8 Gezonde scholen.....	29
7. COMMUNICATIE & FINANCIËN.....	30
7.1 Communicatie	30
7.2 Financiën.....	30

1. TRANSFORMATIE EN GEZONDHEID

In maart 2019 is de beleidsnotitie 'Transformatie sociaal domein in uitvoering' vastgesteld. Daarin staat de volgende ambitie centraal:

“Ons doel is dat al onze inwoners zelfstandig kunnen meedoen aan de samenleving, eenieder op zijn of haar eigen niveau. Bestaanszekerheid als basis is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Daarnaast streven we ernaar dat iedereen beschikt over een sociaal netwerk en dat bij zorgvragen passende en duurzame oplossingen centraal staan. De transformatie in het sociaal domein draagt bij aan het fijn wonen, werken en leven in de gemeente Dalfsen”.

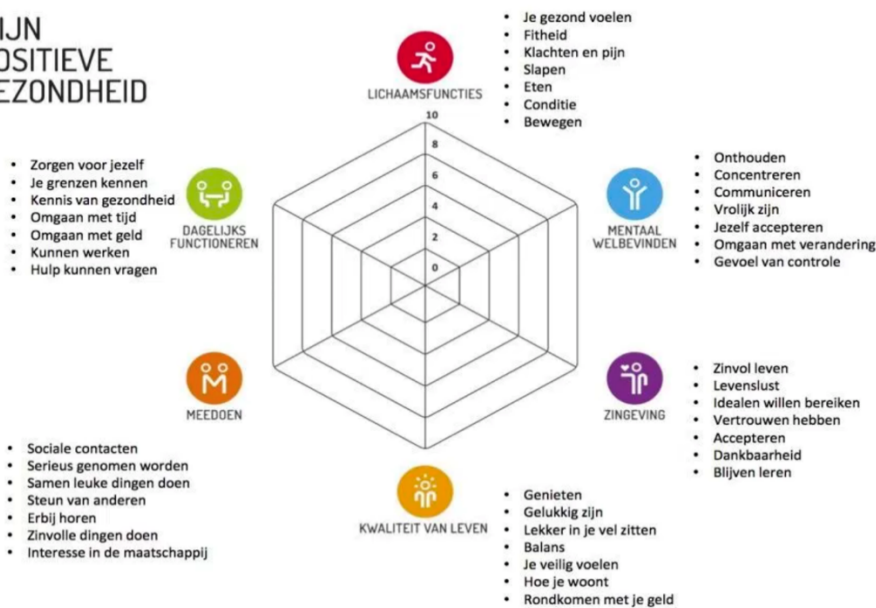
Vanuit deze ambitie zijn vijf uitgangspunten opgesteld:

1. De vraag van onze inwoners en de daarbij passende en toekomstbestendige oplossing staan centraal. In het toewerken naar een oplossing speelt de inwoner, waar mogelijk, een centrale en regisserende rol.
2. Voor onze inwoners willen we (sociale) nabijheid creëren.
3. We zetten in op preventie en voorliggende voorzieningen.
4. Samenwerking tussen organisaties in het uitvoeren van oplossingen en resultaten staat centraal in onze inkoop en dienstverlening.
5. Vanuit de gemeente handelen we naar de bedoeling van de verschillende wetten in het sociaal domein en verbinden we de mogelijkheden die deze wetten bieden. Hierbij staat de oplossing van de inwoner centraal (maatwerk).

De transformatie ambitie en de daarbij horende uitgangspunten hangen samen met de uitgangspunten van 'health in all policies' en 'positieve gezondheid'. Vanuit de betekenis van positieve gezondheid gaat de aandacht niet uit naar klachten en problemen maar naar de veerkracht van mensen en de aspecten die het leven van mensen betekenisvol maakt. Het zelfstandig kunnen meedoen, ieder op zijn of haar eigen niveau is daarbij één van de dimensies van positieve gezondheid. Positieve gezondheid bestaat uit de volgende zes dimensies die er uiteindelijk voor zorgen dat mensen zo veel mogelijk eigen regie kunnen voeren of hun gezondheid:

- Lichaamsfuncties
- Mentaal welbevinden
- Zingeving
- Kwaliteit van leven
- Meedoen
- Dagelijks functioneren

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

Doordat mensen zelf een score kunnen geven aan deze zes dimensies wordt de mate van gezondheid nadrukkelijk bepaald vanuit de vraag/behoefte van inwoners zelf (transformatie ambitie 1) en kan er vanuit de gemeente op individueel niveau meegedacht worden in oplossingen die bijdragen aan het versterken van deze dimensies (transformatie ambitie 5). Op vrijwel alle zes de dimensies van positieve gezondheid kan preventief en vanuit voorliggende voorzieningen worden ingezet (transformatie ambitie 3). Zo is bewegen en sporten geen doel op zich maar een middel om te werken aan lichaamsfuncties, mentaal welbevinden en meedoen. Om resultaat te behalen op de zes dimensies is samenwerking tussen organisaties in het uitvoeren van oplossingen en resultaten (transformatie ambitie 4) van essentieel belang. Dit uitgangspunt staat eveneens centraal in de programmatische kerngezonde samenwerkingspartners. De doorvertaling van het model positieve gezondheid op de transformatie ambities laat zien dat het model toepasbaar is op individuen, op organisaties en als leidraad voor beleidsintegratie.

2. OMGEVINGSWET EN GEZONDHEID

2.1 Een gezonde leefomgeving

Gezondheid wordt door veel factoren beïnvloed, de leefomgeving speelt daarbij veelal een belangrijke rol. Het planbureau voor de leefomgeving³ hanteert drie perspectieven op een gezonde leefomgeving:

- Gezondheid beschermen;
- Gezondheid bevorderen;
- Gezondheid faciliteren.

Gezondheid beschermen	Gezondheid bevorderen	Gezondheid faciliteren
Leefomgeving die de gezondheid geen schade doet, waarin:	Leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag, die:	Zelf- en samenredzame leefomgeving, die:
- blootstelling aan schadelijke factoren wordt beperkt	- gezonde leefstijlkeuzen gemakkelijke of logischer maakt	- maximaal begaanbaar is
- schadelijke uitstoot wordt teruggedrongen	- uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	- toegankelijke basisvoorzieningen heeft
- gevaarlijke situaties worden gesaneerd	- aantrekkelijk is, bijvoorbeeld met groen, blauw, rust, gevarieerde woningbouw en kunstwerken	- vertrouwd en veilig is
- ruimtelijke functies worden gescheiden		- sociale samenhang bevordert
		- zelf- en samenredzaamheid gemakkelijk maakt

Een gezonde leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag en heeft zo min mogelijk negatieve invloed op de gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een omgeving die rijk is aan schone lucht en natuur, waar gezonde keuzes makkelijk en logisch zijn en waarin voorzien wordt in een kwalitatieve en toegankelijke infrastructuur⁴. Het RIVM toonde aan dat investeringen in de basis van de leefomgeving bijdragen aan het verminderen van gezondheidsachterstanden bij mensen uit lagere sociaaleconomische klassen. Investerings waaraan gedacht kan worden zijn:

- Verlagen van verkeerslawaaï
- Verlagen luchtverontreiniging
- Verbeteren binnenmilieu woningen
- Uitlooptmogelijkheden in een groen en aantrekkelijk buitengebied
- Groen in de wijk
- Inrichten van fiets- en wandelpaden
- Aanleg van sport- en speelplekken
- Investerings in veiligheid, sociale cohesie, ontmoetingsplekken

De GGD en de GHOR Nederland hebben in samenwerking met het RIVM een verdeling in kernwaarden gemaakt. Hierin komen bovenstaande dimensies terug.

³ Planbureau voor de Leefomgeving. (2016). *Balans van de leefomgeving 2016. Richting geven, ruimte maken*. Den Haag: Planbureau voor de Leefomgeving.

⁴ Omgevingslab Gezondheid. (2019). *Bouwsteen Gezondheid in Omgevingsvisie*. Werkgroep Omgevingslab Gezondheid van de Friese Aanpak.

Mobiliteit <i>Onze leefomgeving is zo ingericht dat bewegen aantrekkelijk is en gebruik van actief vervoer en openbaar vervoer wordt gestimuleerd.</i>	Meedoen <i>Onze leefomgeving stimuleert tot het hebben van contacten met andere mensen. Een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt om mee te doen.</i>	Wonen en werken <i>Onze leefomgeving is klimaat adaptief ingericht en functies zijn op een gezonde manier gemengd. Er is aandacht voor zowel de gezondheidsbescherming als de gezondheidsbevordering.</i>	Leefstijl <i>Onze leefomgeving nodigt mensen uit tot gezond gedrag.</i>	Gebouwen <i>In woningen, scholen en andere gebouwen is het binnenklimaat gezond waardoor gebruikers er prettig verblijven, leren en werken.</i>
Actief (lopen/fietsen) en veilig vervoer is de standaard	Ook minder zelfredzamen hebben mogelijkheden voor sociale contacten	Voor iedereen zijn er dichtbij en toegankelijk aantrekkelijke plekken	Kinderen groeien op in een rookvrije omgeving	Binnenklimaat is prettig en gezond
Voorzieningen zijn goed bereikbaar	Er zijn voldoende toegankelijke en uitnodigende plekken om elkaar te ontmoeten	Wonen en druk verkeer zijn gescheiden	De leefomgeving draagt bij aan een gezond gewicht	Minimaal één zijde (gevel) van een woning is aangenaam
Thema's: <i>zelfredzaamheid, eigen regie, ontmoeten, lucht, geluid</i>	In de omgeving zijn economische dragers voor voldoende werkgelegenheid	Functies (wonen/werken/voorzieningen) zijn goed gemengd, overlast gevende bedrijven staan op afstand	Thema's: <i>Bewegen, gezond gewicht, rookvrij, verantwoord alcohol gebruik, mentaal welbevinden</i>	Er zijn voldoende geschikte levensloopbestendige en klimaat adaptieve woningen
		Thema's: <i>voldoende groen, veehouderij, geluid, lucht, hitte, wateroverlast, buitenspelen.</i>		Thema's: <i>verduurzamingsopgave, energietransitie, klimaatbestendig, levensloopbestendig</i>

2.2 Omgevingswet gemeente Dalfsen

Bij het proces tot het optellen van de omgevingsvisie, het omgevingsplan en omgevingsprogramma's verkennen we de mogelijkheid om gezondheid leidend te laten zijn in alle keuzes die gemaakt worden. Binnen de Kadernota Omgevingsvisie vormt ontmoeten, bewegen en gezondheid één van de vier centrale thema's. Het begrip positieve gezondheid wordt daarbij doorvertaald naar de dimensies die nodig zijn in de fysieke omgeving. De twee opgaven die vanuit deze ambitie gerealiseerd moeten worden betreffen:

- a) Creëren, behouden en verbeteren van een gezonde leefomgeving;
- b. De leefomgeving stimuleert ontmoeting en bewegen.

3. PROCESPARTNERS

3.1 JOGG

Bij de vaststelling van het beleidsplan: 'Een leven lang bewegen en sporten in de gemeente Dalfsen' is besloten om deel te nemen aan JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht). JOGG heeft de afgelopen jaren de JOGG aanpak ontwikkeld: een lokale en wijkgerichte methode waarmee de omgeving waarin jongeren opgroeien structureel gezonder wordt gemaakt. De gemeente Dalfsen was nog geen JOGG gemeente maar deed al veel ten aanzien van gezondheidsbevordering voor de jeugd. In dit uitvoeringsplan is naast aandacht voor de jeugd ook in toenemende mate aandacht voor kwetsbare groepen en ouderen. Binnen het nieuwe JOGG ambitieakkoord 2020-2025 is meer ruimte gecreëerd om de JOGG aanpak op maat gericht toe te passen binnen gemeenten.

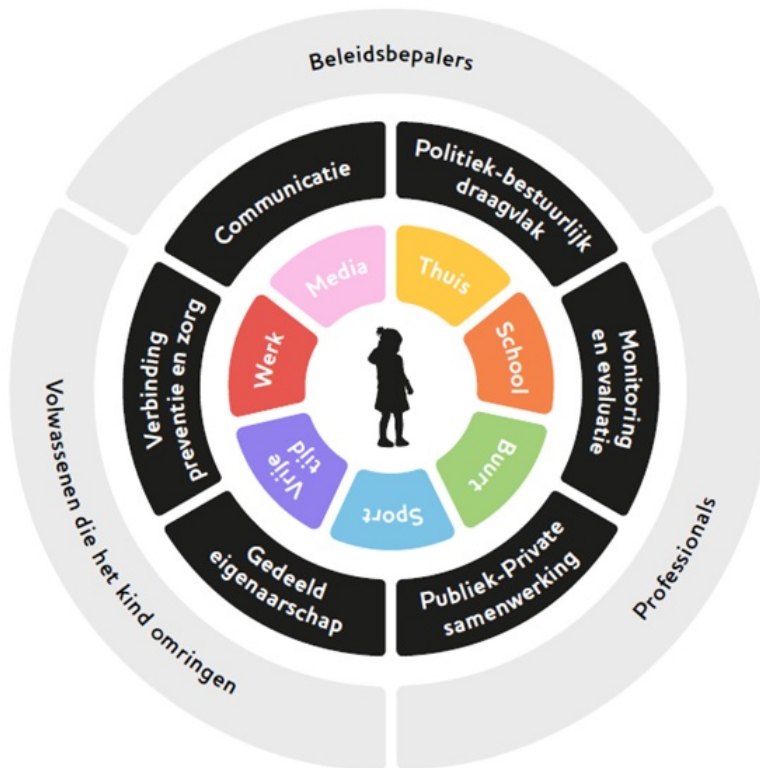
JOGG aanpak

JOGG is de verbinder en het kompas van iedereen die mee wil werken aan een samenleving waarin ieder kind gezond opgroeit. Alle verbonden partijen gaan concreet aan het werk om de omgeving gezonder te maken, daarbij kunnen 3 verschillende partijen worden onderscheiden: 1) beleidsbepalers (Politici, Wethouders, Beleidsambtenaren, Bestuurders, Werkgevers), de professionals op uitvoerend niveau, en uiteindelijk de volwassenen (buurtbewoners, families, ouders/verzorgers) die het kind omringen. 6 voorwaarden vormen de basis om aan de slag te gaan met programma's en projecten die gericht zijn op concrete verandering in de verschillende omgevingen:

- Politiek-bestuurlijk draagvlak;
- Communicatie;
- Monitoring en evaluatie;
- Publiek-private samenwerking;
- Gedeeld eigenaarschap;
- Verbinding preventie en zorg.

JOGG wil de leefomgeving van kinderen en jongeren gezonder maken. JOGG richt zich op thuis, de school en kinderopvang, de buurt, de sport en vrije tijd, het werk en media. Deze omgevingen moeten verleiden tot consumptie van gezonde voeding, water drinken, tot meer bewegen en voldoende ontspanning en slaap. Deze thema's horen bij een gezonde leefstijl en voorkomen overgewicht en obesitas. De elementen van de JOGG aanpak worden schematisch weergegeven in onderstaand figuur.

= -10 maanden t/m 19 jaar
 = Leefomgevingen
 = Voorwaarden
 = Landelijk werknets

QuickScan

Samen met JOGG medewerkers is voorjaar 2020 verkend op welke manier JOGG van toegevoegde waarde kan zijn voor de gemeente Dalfsen. Hiervoor is een QuickScan uitgevoerd met aanbevelingen richting de gemeente Dalfsen:

- Bij jeugd naast aandacht voor bewegen ook aandacht voor voeding, brede aanpak gezonde leefstijl;
- Samenwerking aangaan met private partijen om een gezond aanbod te realiseren;
- Gezamenlijke boodschap zichtbaar uitdragen onder één paraplu 'Kerngezond Dalfsen';
- Meer aandacht voor een integrale aanpak;
- Meer zicht op het effect van interventies;
- Binnen bestaande programma's gericht op ouderen expliciet de verbinding maken met kinderen.

De slotconclusie op basis van de QuickScan is:

"Kerngezond Dalfsen als overkoepelende paraplu"

Kernwoord van de grootste winst die te behalen valt om meer integraal te werken aan gezondheid is VERBINDING. De verschillende initiatieven en activiteiten die worden ingezet, zijn "eigendom" van verschillende instellingen. Ieder werkt daarin als professional aan doelstellingen en ambities passend bij de eigen organisatie. Voor bewoners is niet altijd duidelijk waar iets onder valt, waar het aan bijdraagt en wie de afzender is. Door toe te werken naar 1 duidelijke overkoepelende paraplu, Kerngezond Dalfsen kan er meer verbinding ontstaan, en meer borging.

Inzet voor meerdere doelgroepen

Hiermee ontstaat ook de mogelijkheid om vanuit deze overkoepelende paraplu krachtig te kunnen communiceren. Zowel naar partners als de doelgroep door onder één paraplu thema's en activiteiten uit te rollen. JOGG staat voor een gezonde jeugd in een gezonde omgeving. Voor

Dalfsen geldt dat de gemeente wil werken aan een gezonde omgeving voor de inwoners, waarbij de keuze voor gezond gedrag makkelijk gemaakt wordt en bewegen vooral leuk is. Dit vraagt een voorzetting van initiatieven voor jong en oud. Voor inzet op meerdere doelgroepen; werkzoekenden, statushouders, ouderen, mensen met een beperking of gezondheidsproblemen is al beleid ontwikkeld en worden middelen vrij gemaakt. Door hier vanuit JOGG de doelgroep jongeren aan toe te voegen, kan een aanpak worden ingezet en benut die voor alle doelgroepen zal leiden tot meer verbinding en samenwerking tussen verschillende partners en aanbieders. De gemeente kan hierin initiërend zijn.

Ondersteuning JOGG

Er speelt een aantal vraagstukken in Dalfsen waar JOGG landelijk iets in kan betekenen. Te denken valt aan: Hoe betrek/bereik je de doelgroep, ouders (Gedeeld Eigenaarschap), hoe verbind je (zorg) partijen (VPZ, ketenaanpak, PPS), en communicatie. Het kan dan gaan om ondersteuning door experts, trainingen, een persoonlijk adviseur, een JOGG coach. participatie in het landelijk netwerk, kennisdeling etc. We zien ook kans om winst te behalen in de effectiviteit. Mogelijk zit er overlap, kunnen sommige interventies / activiteiten samengevoegd worden, of zijn bepaalde activiteiten minder effectief zolang ze op zichzelf staan. Dit vraagt om een andere manier van monitoren, een die meer vanuit een gezamenlijk doel en oogpunt kijkt en evalueert.

Gezondheid breed en integraal opnemen

Daarnaast biedt de huidige tijd waarin preventieakkoord, sportakkoord en omgevingsvisie belangrijke ontwikkelingen bundelen en focussen, een uitgelezen kans om gezondheid breed en integraal op te nemen. Zeker nu binnen de omgevingsvisie de thema's duurzaamheid en gezondheid genoemd worden.

Samenwerking versterken

Als laatste is er winst te behalen door de samenwerking met verschillende partners en onderwijs te versterken door hierin gezondheid breder op de agenda te zetten. JOGG kan een structuur bieden waarbij een groep mensen, vanuit verschillende organisaties, gezamenlijk gaat werken aan het bereiken van een ambitie. Een mooie eerste stap zou kunnen zijn om met deze coalitie een ambitie en doelstellingen te bepalen die aansluiten bij die van de gemeente.

Kortom; JOGG kan de gemeente Dalfsen een werkwijze of methode bieden om, aan de hand van de pijlers, deze verbinding te maken. Op deze manier is het mogelijk om, aan de hand van de aanpak, de omgeving voor alle doelgroepen gezonder te maken. Onder de vlag van Kerngezond Dalfsen. "

Deze aanbevelingen worden verwerkt in een plan van aanpak dat opgesteld wordt onder begeleiding van een JOGG coach. Op deze manier wordt gekeken in hoeverre de aanbevelingen logischerwijs verbonden kunnen worden aan de acties in het uitvoeringsplan.

3.2 Vitaal Vechtdal

Vitaal Vechtdal is een regionale beweging voor meer gezondheid en welzijn. Samen met huisartsen, gemeenten, onderwijs, werkgevers en zorgverleners worden mensen van jong tot oud gestimuleerd om actief aandacht te besteden aan de eigen gezondheid door te werken aan een gezonde leefstijl. Vitaal Vechtdal en de gemeente Dalfsen richten zich in het jaar 2020-2021 op de speerpunten:

- Vrije tijd: onderdeel stoppen met roken;
- Werk: een vitale economie dankzij vitale mensen op de werkvloer;
- Gezondheid en zorg: preventieconsulten en binding huisartsen.

De samenwerking met Vitaal Vechtdal is recentelijk tot stand gekomen en moet nog nader worden uitgewerkt.

Activiteitenoverzicht KernegeZond Dalfsen				
Kernegezonde omgeving		Kernegezonde inwoners		Kernegezonde Samenwerkingspartners
	<i>Jeugd</i>	<i>Volwassenen</i>	<i>Ouderen</i>	
KernegeZond Dalfsen in de omgevingsvisie	Uitbreiding kennis-makingsprojecten 6 t/m 12 jaar	Flexibele sportcarrousel volwassenen	Jaarlijkse kennismakingsdag 65+	Ondersteuning scholen en sportverenigingen rondom evenementen
Toegankelijke accommodaties	Continueren binnenschoolse sportkennismakingslessen	Bewegen en sporten voor statushouders	Uitbreiding fit & vitaal 50+ lessen	Bewegen, sporten en leefstijl binnen integrale uitvraag MDT's
Energie-adviseur voor beweeg- en sportaanbieders	Actualiseren Jeugdfonds Sport	Aansluiting bij website uniek sporten	Ontwikkeling beweegkaarten	Ondersteuning sportaanbieders bij sport op niveau
Meerjaren onderhoudsplannen buitensportaccommodaties	Screening jeugd motorische ontwikkeling	Beweging tot de arbeidsmarkt (werkfit)		Thema gerichte bijeenkomsten voor sportaanbieders
Dalfsen rookvrij (rookvrije omgeving)	Gymxtra	Laaggeletterdheid		Ondersteuning sportaanbieders bij G-sporten
				Ouderen in beweging, versterken samenwerking
				Gezonde scholen

4. PROGRAMMALIJN KERNGEZONDE OMGEVING

4.1.1 Kerngezond Dalfsen in de omgevingswet

Aanleiding activiteit	Gezondheid is in de Omgevingswet expliciet benoemd als uit te werken integraal thema. Het onderwerp gezondheid moet een afweging zijn binnen de nieuwe Omgevingswet. Er wordt volgens artikel 1:3 letterlijk een gezonde leefomgeving nagestreefd waarbij gezondheidsbescherming moet worden gerealiseerd en gezondheidsbevordering mag plaatsvinden.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten opstellen gericht op gezondheidsbescherming/gezondheidsbevordering en gezondheid faciliteren; • Toepassen van de kernwaarden van de GGD en GHOR in het opstellen van activiteiten (mobiliteit/meedoen/wonen en werken/leefstijl/gebouwen); • Het thema gezondheid agenderen als één van de kernelementen van de nieuw te ontwikkelen omgevingsvisie; • Gezondheidsaspecten meenemen in de beoordeling van gemeente brede initiatieven.
Wat is het tijdspad?	Aansluiting bij tijdspad ontwikkeling omgevingsvisie
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	In eerste instantie collega's intern en dan met name binnen RO en OR.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	GGD, Pharos, VNG
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gezondheid is opgenomen als kernelement in de Omgevingsvisie en als concrete ambitie door vertaald in het omgevingsplan, de omgevingsprogramma's en de beoordeling van initiatieven. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gezondheid van inwoners in de gemeente Dalfsen verbetert als gevolg van een gezonde leefomgeving. Daarbij

	wordt ingezet op gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering.
--	--

4.1.2 Toegankelijke accommodaties

Aanleiding activiteit	Het is op dit moment onvoldoende duidelijk of de huidige sportaccommodaties voldoende toegankelijk zijn voor mensen met een lichamelijke beperking om te kunnen bewegen en sporten.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	<ul style="list-style-type: none"> • Het maken van een analyse van de huidige toegankelijkheid van sportaccommodaties; • Toegankelijkheid van de huidige sportaccommodaties laten beoordelen door de BTB-werkgroepen van Stichting Platform Gehandicapten Dalfsen; • Beoordeling presenteren op www.uniekspor.nl, de website voor sporten en bewegen met een beperking; • Indien noodzakelijk, samen met OR een voorstel ontwikkelen voor het verbeteren van de toegankelijkheid van beweeg- en sportaccommodaties.
Wat is het tijdsplan	Q3 2020: start analyse Q1 2021: beoordeling BTB werkgroepen Q3 2021: voorstel voor aanpassing
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Inwoners met een lichamelijke beperking.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Openbare Ruimte, BTB-werkgroepen van de Stichting Platform Gehandicapten, betrokken sportverenigingen en stichtingen.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overzicht van de toegankelijkheid van binnen- en buitensportaccommodaties voor mensen met een lichamelijke beperking; • Wanneer accommodaties niet toegankelijk zijn, volgt een voorstel voor het verbeteren van de accommodatie(s). <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alle inwoners van de gemeente Dalfsen – met of zonder beperking – hebben de mogelijkheid om te bewegen en sporten. Toegankelijkheid is daarbij geen drempel meer.

4.1.3 Energie-adviseur voor beweeg- en sportaanbieders

Aanleiding activiteit	Duurzaamheidsambitie in beleidsplan 2.0 duurzaamheid 2017-2025.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemming met team Energie over inzet energieadviseur; • Afstemming met buurtsportcoaches over communicatie richting verenigingen t.a.v. inzet energieadviseur; • Adviseur brengt op verzoek van verenigingen mogelijkheden voor verduurzaming in beeld en kan helpen met de subsidieaanvraag en realisatie; • Vanuit het onderzoek naar het verduurzamen van de in eigen beheer zijnde sportaccommodaties wordt gekeken naar de haalbaarheid van een collectief warmtenet.
Tijdsplan	Q1/2 2020: onderzoek haalbaarheid warmtenet Q3/4 2020: afstemming en communicatie naar aanbieders; Q1 2021: inzet adviseur Q3 2021: rapportage over inzet
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Beweeg- en sportaanbieders
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Energieadviseur, provincie Overijssel, technisch advies.

Output/outcome	Output: <ul style="list-style-type: none"> Beweeg- en sportaanbieders hebben inzicht in welke maatregelen zij zelf kunnen nemen t.a.v. verduurzaming; Outcome: <ul style="list-style-type: none"> Energiebesparing bij beweeg- en sportaanbieders zorgt ervoor dat het milieu minder wordt belast; Financieel gezonde beweeg- en sportaanbieders doordat zij besparen op energielasten.
----------------	--

4.1.4 Meerjaren onderhoudsplannen buitensportaccommodaties

Aanleiding activiteit	De kwaliteitseisen nemen toe. De vraag is hoe we kunnen blijven voldoen aan de kwaliteitseisen van de sportbonden voor de buitensportaccommodaties (kwaliteit velden).
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	<ul style="list-style-type: none"> Inventariseren welke onderhoudsplannen er op dit moment zijn voor de gemeentelijke buitensportaccommodaties; Indien noodzakelijk de huidige onderhoudsplannen ombouwen tot meerjaren onderhoudsplannen per gemeentelijke buitensportaccommodatie; Onderzoeken welke aanpassingen nodig zijn in de verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeente/verenigingen.
Wat is het tijdsplan?	Q3/Q4 2020: inventarisatie huidige onderhoudsplannen Q1/Q2/Q3 2021: opstellen meerjaren onderhoudsplannen + aanpassing in verdeling verantwoordelijkheden
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Beweeg- en sportaanbieders die gebruik maken van gemeentelijke buitensportaccommodaties.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Intern: eenheid OR Extern: beweeg en sportaanbieders die gebruik maken van gemeentelijke buitensportaccommodaties.
Output/outcome	Output: <ul style="list-style-type: none"> Meerjaren onderhoudsplannen per buitensportaccommodatie; Overzicht met verdeling verantwoordelijkheden gemeente/verenigingen. Outcome: <ul style="list-style-type: none"> Toekomstbestendige gemeentelijke buitensportaccommodaties die voldoen aan de normen van de bonden.

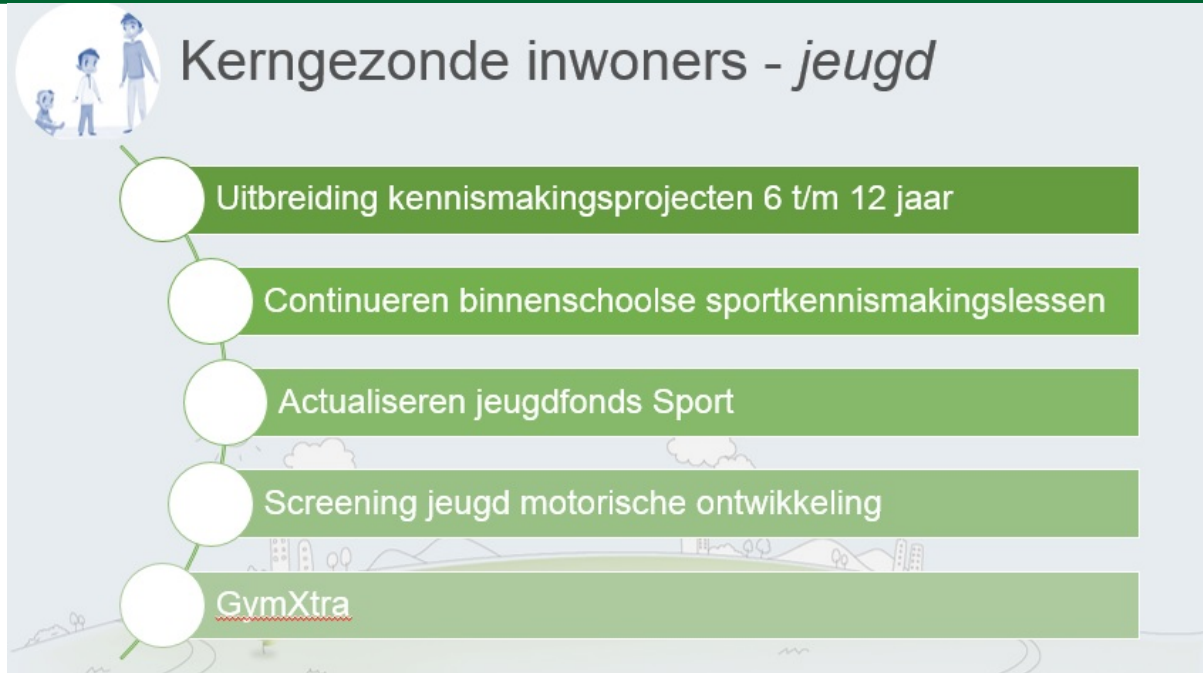
4.1.5 Dalfsen rookvrij (rookvrije omgeving)

Aanleiding activiteit	<p>Ieder kind dat geboren wordt, moet de kans krijgen om volledig rookvrij op te groeien. Rookvrij opgroeien willen wij vanzelfsprekend maken (Rookvrije generatie). In het nationaal preventieakkoord zijn afspraken gemaakt voor een rookvrije generatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanaf het schooljaar 2020/2021 zijn alle schoolterreinen rookvrij; In 2020 zijn alle kinderboerderijen en alle kinderopvanglocaties rookvrij; In 2020 leggen zorgverzekeraars geen eigen risico meer op bij eerstelijns stoppen-met-rokenprogramma's; In 2020 zijn alle speeltuinen rookvrij; In 2025 zijn (nagenoeg) alle sportverenigingen rookvrij; In 2025 zijn alle zorginstellingen rookvrij.
-----------------------	--

Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Er komt een bewustwordingscampagne, waarbij alle organisaties in de openbare ruimte (gemeentehuis, sport, kerken, huisartsen etc) worden aangeschreven om hen te stimuleren en te motiveren om hun beleid aan te passen op de rookvrije generatie. Saam Welzijn is faciliterend om organisaties te helpen rookvrij te worden en zorgt voor een proactieve benadering.
Wat is het tijdspad?	Q2/Q3 2020: startfoto, welke accommodaties en verenigingen zijn rookvrij? Q3 2020: rookvrij informatiepakket uitschrijven en vormgeven Q4 2020: publiciteit Q1/Q2 2021: proactief blijven benaderen van partijen en ondersteunen bij rookvrij maken accommodatie.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Inwoners van de gemeente Dalfsen
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Rookvrije generatie, inwoners, verenigingen, huisartsen, kerken, ondernemers, scholen, kinderopvang, speeltuinen, zorg- welzijn instellingen, gemeente Dalfsen.
Output/outcome	<p>Output</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 10 nieuwe openbare plekken binnen de gemeente Dalfsen geheel rookvrij maken; • Rookvrije kaart. <p>Outcome</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kinderen groeien op in een rookvrije openbare ruimte, waardoor gezondheidswinst wordt behaald.

5. PROGRAMMALIJN KERNGEZONDE INWONERS

5.1 Kerngesonde jeugd

5.1.1 Uitbreiding kennismakingsprojecten 6 t/m 12 jaar

Aanleiding activiteit	Sportverenigingen hebben de wens om ondersteund te worden in werving jeugdleden en vergroten bekendheid bij jeugd en ouders. Daarnaast blijkt uit cijfers (KISS-monitor) dat jeugd vanaf 12 jaar stopt met sporten bij een vereniging. Wij willen kinderen daarom breed laten kennis maken met sport (verenigingen), zodat ze ook intrinsiek gemotiveerd worden om een eigen sport te kiezen.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Het naschools sportkennismakingsprogramma Sports4kids wordt door de buurtsportcoaches in samenwerking met partners gevuld met activiteiten waar kinderen gratis aan kunnen deelnemen. PR via www.dalfsenbeweegt.nl en flessenpost via bidons Kerngezond Dalfsen.
Wat is het tijdspad?	Doorlopend (met uitzondering van schoolvakanties).
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Kinderen/jongeren in de leeftijd van 6 t/m 12 jaar.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Scholen, (commerciële) sportverenigingen/-aanbieders, kinderopvangcentra, sportaccommodaties/kulturhusen, zwembaden.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1/3^e van alle kinderen in de gemeente Dalfsen doet in 2021 mee aan Sports4kids. (In 2019 waren er 722 inschrijvingen verdeeld over 102 activiteiten); Uitbreiding van minimaal 3 activiteiten van het regulier aanbod van verenigingen waar ook kinderen met een beperking aan mee kunnen doen. (Nulmeting = 0 sportaanbieders met specifiek aanbod voor kinderen met een beperking);

	<ul style="list-style-type: none"> We behouden het aantal samenwerkingspartners voor sports4kids, en breiden uit waar mogelijk (scholen, sportverenigingen, kinderopvangcentra, kulturhusen). <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kinderen kunnen beter een keuze maken voor een sport die ze leuk vinden en bij hen past en blijven daardoor gemotiveerd om te bewegen ook na hun 12e jaar.
--	--

5.1.2 Continueren binnenschoolse sportkennismakingslessen

Aanleiding activiteit	Verhoging kwaliteit bewegingsonderwijs & stimulering sportkennismaking.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Samen met sportverenigingen en scholen ontwikkelen we een programma waar zo'n 8 tot 10 sportverenigingen actief sportclinics verzorgen tijdens de gymlessen.
Wat is het tijdspad?	Elk schooljaar (september t/m juni).
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Kinderen/jongeren in de leeftijd van 6 t/m 12 jaar.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Sportverenigingen (min. 12x), scholen (17x) en sportaanbieders (min. 3x).
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> Er worden jaarlijks door 90% van sportverenigingen in de gemeente Dalfsen binnenschoolse sportclinics gegeven voor de groep 3 t/m 8. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sportkennismaking, ledenwerving (vitale sportaanbieders) en verbeteren motorische ontwikkeling van het kind.

5.1.3 Actualiseren jeugdfonds Sport

Aanleiding activiteit	De huidige spelregels van het jeugd- en cultuurfonds Sport (voorheen Jeugdsportfonds) zijn niet meer actueel en sluiten niet aan bij de uitgangspunten van de kindregeling. Ook is er nauwelijks contact over voortgang en inzet met de huidige ambassadeurs en intermediairs. Het jeugdfonds is weinig zichtbaar en veelal niet praktisch inzetbaar. Daarnaast is het noodzakelijk dat het aantal intermediairs zich uitbreidt zodat er een betere verspreiding van intermediairs binnen de gemeente is.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	<ul style="list-style-type: none"> PR via de website www.dalfsenbeweegt.nl; Het organiseren van een bijeenkomst voor intermediairs en ambassadeurs; Vergroten zichtbaarheid van jeugdfonds sport, actief inzetten intermediairs en ambassadeurs; Aanpassing lokale spelregels; Vereenvoudiging aanvraagproces + koppeling maken met aanvraag kindregeling.
Wat is het tijdspad?	Doorlopend: PR via website Q3 2020: aanpassen spelregels + vereenvoudigen aanvraagproces; Q4 2020: bijeenkomst intermediairs en ambassadeurs; Geheel 2021: actief inzetten intermediairs en ambassadeurs
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Kinderen/jongeren die vanwege financiële redenen niet kunnen deelnemen aan beweeg- en sportactiviteiten.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Jeugdfonds sport Overijssel, intermediairs, ambassadeurs, scholen, zorg- welzijnspartijen, buurtsportcoaches, IT website kindregeling.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meer zichtbaarheid van het Jeugdfonds sport in de gemeente Dalfsen; Duidelijke rol/taakverdeling intermediairs/ambassadeurs;

	<ul style="list-style-type: none"> • Actuele spelregels voor deelname; • Verbinding met de kindregeling; • Uitbreiding van het aantal intermediairs. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De financiële situatie van een huishouden vormt geen drempel om kinderen te laten bewegen en sporten.
--	--

5.1.4 Screening jeugd motorische ontwikkeling

Aanleiding activiteit	Het verbeteren van de motorische ontwikkeling en algehele fitheid van kinderen.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Aansluiten bij het provinciale project talentherkenning. De coördinatie ligt bij de buurtsportcoach en de uitvoering bij de (leerkrachten) van de scholen. Alle kinderen van 4 t/m 12 jaar worden jaarlijks gescreend op de motorische ontwikkeling en BMI. Alle deelnemers die opvallen in de screening krijgen tijdens het standaard schoolse 10-minutengesprek een terugkoppeling hoe zij vervolg kunnen geven aan de uitkomst van de screening. Leerlingen met 'zorg' of 'talent' worden uitgenodigd voor programma's die aansluiten bij hun hulpvraag/uitdaging zoals o.a. GymXtra (zorg) en regionale acties m.b.t. 'excellente bewegers'.
Wat is het tijdsplan?	Q1 2021: uitvoering screening Doorlopend 2021: terugkoppeling in school gesprekken en evt. doorverwijzing naar aanbod.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Kinderen/jongeren in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar (basisschoolleeftijd).
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Topsport Overijssel i.s.m. talentregisseur Overijssel, basisscholen gemeente Dalfsen.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar worden jaarlijks gescreend op de motorische ontwikkeling en BMI; • Alle kinderen die opvallen tijdens de screening krijgen een terugkoppeling met advies. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De algehele fitheid en motorische ontwikkeling van kinderen worden verbeterd.

5.1.5 Gymxtra

Aanleiding activiteit	Signalen van scholen, sportverenigingen en uitkomsten uit screening laten zien dat kinderen met een motorische achterstand moeilijker aansluiting hebben bij spelen op het schoolplein, deelname bij de gymles en deelname bij sportverenigingen.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Continueren van de GymXtra lessen. Vanuit basisscholen en jeugdconsulenten worden kinderen doorverwezen naar GymXtra. De buurtsportcoach organiseert de lessen en heeft hierbij contact met de ouders. PR via www.dalfsenbeweegt.nl .
Wat is het tijdsplan?	Jaarlijks in de periode oktober t/m mei.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Groep 3 t/m 8 van de basisschool.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Externe lesgevers. Qua doorverwijzing werken we samen met fysiotherapie Dalfsen, basisscholen gemeente Dalfsen, jeugdconsulenten en sportverenigingen.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er komen doorverwijzingen vanuit de screening motorische ontwikkeling jeugd die op alle basisscholen wordt gehouden; • Er komen doorverwijzingen vanuit de Multi Disciplinaire Teams bij de gemeente naar beweeg- en sportactiviteiten zoals in het voorliggend veld (Gymxtra);

	<ul style="list-style-type: none"> In minimaal twee kernen worden GymXtra lessen georganiseerd. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> Er vindt structurele uitstroom plaats van het aantal jeugdigen dat na projecten gericht op motorische ontwikkeling doorstroomt naar het reguliere beweeg- en sportaanbod.
--	---

5.2 Kerngezonde volwassenen

5.2.1 Sport4you (sportcarrousel volwassenen)

Aanleiding activiteit	Uit landelijk onderzoek blijkt dat de doelgroep volwassenen steeds minder vaak sport en dat het huidige aanbod niet aansluit bij de wensen/behoefte van de doelgroep.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Het starten van een flexibele sportcarrousel volwassenen door middel van: <ul style="list-style-type: none"> Open (kennismaking)trainingen/lessen bij verenigingen door verenigingen zelf; Wekelijks afwisselend sportaanbod met een vaste lesgever. De buurtsportcoach is het eerste aanspreekpunt voor deelnemers, verenigingen en lesgever(s). Aanmelden/inschrijven verloopt via www.dalfsenbeweegt.nl . De flexibele sportcarrousel wordt ook onder de aandacht gebracht bij de kwetsbare groepen volwassenen.
Wat is het tijdspad?	Q2/Q3 2020: uitwerken plannen voor uitvoeringstraject Q3 2020: werving deelnemers Q3/Q4 2020: start uitvoering
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Volwassenen in de leeftijd van 20-50 jaar.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Sportverenigingen/-aanbieders, sportaccommodaties/kulturhusen, zwembaden en eventueel een externe lesgever.
Output/outcome	Output: <ul style="list-style-type: none"> Het aantal volwassenen dat deelneemt aan de sportcarrousel neemt jaarlijks toe. Nulmeting = 0, want er is nog geen

	<p>sportcarrousel. Meting volgt o.b.v. de inschrijvingen via www.dalfsenbeweegt.nl.</p> <p>Outcome: Het flexibele aanbod maakt dat volwassenen het nog steeds leuk vinden om te blijven bewegen en bewegen een vast onderdeel wordt van de leefstijl.</p>
--	---

5.2.2 Bewegen en sporten voor statushouders

Aanleiding activiteit	Statushouders sporten niet of nauwelijks, hebben geen weet van het aanbod (mede door taalproblemen), er is een financiële belemmering en er zijn geloofsbezwaren om te bewegen/sporten.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Passend aanbod creëren voor statushouders en waar mogelijk toe leiden naar lokaal sport aanbod. PR via www.dalfsenbeweegt.nl
Wat is het tijdspad?	Q3/Q4 2020: inventarisatie knelpunten; Q1/Q2 2021: passend aanbod ontwikkelen; Q4 2021: evaluatie, wat heeft de extra inzet van de buurtsportcoach opgeleverd?
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Statushouders in de leeftijd van 18 – 55 jaar.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Aanbieders die aanbod kunnen en willen creëren voor deze doelgroep.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een overzicht van knelpunten; • Een overzicht van aanbieders die aanbod creëren voor deze doelgroep; • Minimaal 6 deelnemers starten bij een beweeg/sportaanbieder. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle inwoners hebben mogelijkheid om te bewegen/sporten; • Statushouders zien het belang van bewegen en sporten voor een gezonde leefstijl in.

5.2.3 Aansluiting bij de website uniek sporten

Aanleiding activiteit	Het ontbreken van een centraal punt waarop het lokale sportaanbod, kennismakingsactiviteiten en events voor mensen met een beperking onder de aandacht wordt gebracht.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	<ul style="list-style-type: none"> • Contact opnemen met de website uniek sporten en verkennen welke mogelijkheden er zijn voor de gemeente Dalfsen om aan te sluiten; • Aanbod, kennismakingsactiviteiten en events vanuit de gemeente Dalfsen onder brengen bij uniek sporten; • Uniek sporten doorlinken vanuit eigen website: www.dalfsenbeweegt.nl
Wat is het tijdspad?	Q2 2020: verkennen mogelijkheden tot aansluiting Q3 2020: aanbod onderbrengen en website doorlinken
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Mensen met een beperking
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Sportservice Overijssel, Uniek sporten, BTB werkgroepen van Stichting Platform Gehandicapt Dalfsen.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een centrale plek waarop het aanbod en de activiteiten voor mensen met een beperking te vinden zijn; <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iedereen doet mee, er zijn ook beweeg- en sportmogelijkheden voor mensen met een beperking.

5.2.4 Beweging tot de arbeidsmarkt (Werkfit)

Aanleiding activiteit	Er is een positieve relatie tussen werk en gezondheid. Door te investeren op gezondheid worden de kans om weer actief te zijn op de arbeidsmarkt vergroot.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt activeren en handvaten aanreiken voor een gezonde leefstijl en terugkeer op de arbeidsmarkt. We doen dit door actief, preventief en informatief aanbod te creëren door middel van sportlessen, sollicitatietraining en voorlichting rondom gezonde leefstijl.
Wat is het tijdspad?	Q3 2020: voorbereiding traject Q1/Q2 2021: uitvoering activiteiten
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die in een uitkerings situatie verkeren.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Loopbaanbegeleiders gemeente Dalfsen, Buurtsportcoach, Lokale sportaanbieders, Saam Welzijn (leefstijl).
Output/outcome	Output: <ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 10 deelnemers nemen deel aan Werkfit Outcome: <ul style="list-style-type: none"> • Een gezondere leefstijl heeft ertoe geleid dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een baan hebben gevonden.

5.2.5 Laaggeletterdheid

Aanleiding activiteit	Het is bewezen dat mensen die laaggeletterd zijn een minder gezonde leefstijl hebben.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	We gaan in overleg met de werkgroep laaggeletterdheid verkennen of er passend beweeg- en sportaanbod mogelijk is voor laaggeletterde inwoners.
Wat is het tijdspad?	Q3 2020: verkenning mogelijkheden Q4 2020: link leggen met beweeg- en sportaanbieders Q1/Q2 2021: mogelijke uitvoering van activiteiten voor laaggeletterde inwoners
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Laaggeletterde inwoners
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Werkgroep Laaggeletterdheid, lokale beweeg- sportaanbieders, lokale zorgaanbieders.
Output/outcome	Output: <ul style="list-style-type: none"> • Een overzicht met passend aanbod Outcome: <ul style="list-style-type: none"> • Laaggeletterdheid vormt geen beperking voor een gezonde leefstijl.

5.3 Kernegezonde ouderen

5.3.1 Jaarlijkse kennismaking dag 50+ in verschillende kernen, inc. afname fit-testen

Aanleiding activiteit	Ouderen bewegen en sporten onvoldoende en het beweegaanbod voor 50+ is nog onvoldoende bekend.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Jaarlijks wordt er een kennismakingsdag 50+ georganiseerd in de verschillende kernen en is het mogelijk om een fit test af te nemen. Op de kennismakingsdag maken ouderen kennis met het aanbod MBVO (meer bewegen voor ouderen).
Wat is het tijdsplan?	Q3/Q4 2020: voorbereiding organisatie kennismakingsdag Q2 2021: kennismakingsdag + afname fittest in alle kernen.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Inwoners in de leeftijd 50+.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Saam Welzijn, lokale sportaanbieders die aanbod hebben voor 50+, kulturhusen, sportaccommodaties, fysiotherapeuten, GGD.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse organisatie van de kennismakingsdag; • Afname van fittesten om vroegtijdig problemen te signaleren; • Het bereiken van niet actieve ouderen en deze groep toeleiden naar beweeg/sportaanbod. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door bekendheid van het beweegaanbod en inzicht in de mate van fitheid wordt een gezonde leefstijl bij 50+ 'ers gestimuleerd.

5.3.2 Uitbereiding Fit & Vitaal 50+ lessen

Aanleiding activiteit	In Lemelerveld en Nieuwleusen is er een discrepantie tussen vraag en aanbod. In Dalfsen zijn Fit & Vitaal 50+ lessen gestart. Hiervoor is veel belangstelling. Uitbreiding naar andere kernen is daarom wenselijk.
-----------------------	--

Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Inventariseren welke lokale sportaanbieders in Lemelerveld en Nieuwleusen hun aanbod kunnen uitbreiden voor de doelgroep 50+. PR via www.dalfsenbeweegt.nl
Wat is het tijdspad?	Q1/Q2 2021: inventarisatie nieuw aanbod Q3 2021: starten fit & vitaal 50+ lessen in andere kernen
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Inwoners 50+
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Lokale sportaanbieders, Saam Welzijn.
Output/outcome	Output: <ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 1 nieuw (sport) aanbod creëren voor 50+ per kern. Outcome: <ul style="list-style-type: none"> • 50+ blijven sporten waardoor zij langer fit en vitaal blijven.

5.3.3 Ontwikkeling beweegkaarten

Aanleiding activiteit	Uit onderzoek is gebleken dat wanneer ouderen langer fit & vitaal zijn, ze langer zelfredzaam zijn. Op dit moment zijn veel ouderen aan huis gebonden en niet in staat om deel te nemen aan het reguliere beweeg- en sportaanbod.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	We ontwikkelen beweegkaarten voor de doelgroep 75+. Jaarlijks worden deze uitgereikt (incl. ondersteuning) aan mensen die 75 worden. Hierbij wordt verbinding gezocht met het project Lang Leve(n) Thuis. Op de beweegkaarten staan praktische thuisoefeningen die inwoners zelfstandig kunnen uitvoeren, met als doel om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. De buurtsportcoach ondersteunt mensen (eenmalig) bij de uitvoering hiervan.
Wat is het tijdspad?	Q3 2020: ontwikkelen beweegkaarten; Q4 2020: verspreiding beweegkaarten; Doorlopend: eenmalige ondersteuning door de buurtsportcoach.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Inwoners van 75 jaar en ouder.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Zorgaanbieders (bv Rosengaerde), Saam Welzijn (Lang Leven Thuis), GGD en overige contactgroepen die samenwerken met de doelgroep.
Output/outcome	Output: <ul style="list-style-type: none"> • De beweegkaarten zijn een vast onderdeel binnen het project Lang Leve(n) Thuis; • Er zijn minimaal twee zorgaanbieders die helpen de beweegkaarten te verspreiden onder hun eigen cliënten. Outcome: <ul style="list-style-type: none"> • Ouderen blijven fit & vitaal door thuisoefeningen, waardoor zij langer zelfstandig thuis kunnen wonen.

6. PROGRAMMALIJN KERNGEZONDE SAMENWERKINGSPARTNERS

6.1.1 Ondersteuning scholen en sportverenigingen rondom evenementen

Aanleiding activiteit	Scholen en sportverenigingen worden ondersteund door de buurtsportcoaches bij de organisatie van evenementen gericht op sportkennismaking. Op dit moment zijn scholen en sportverenigingen daarbij sterk afhankelijk van de inzet van de buurtsportcoaches en vervullen bij de uitvoering zelf geen coördinerende rol.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Om evenementen ook in de toekomst duurzaam te kunnen laten voortbestaan vervullen de buurtsportcoaches een faciliterende rol bij het organiseren van evenementen. De buurtsportcoaches geven de scholen en sportaanbieders leerpunten mee om de coördinerende rol als aanbieder/school te kunnen vervullen. PR via www.dalfsenbeweegt.nl
Wat is het tijdspad?	Doorlopend.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Voornamelijk jeugd in de leeftijd 6 t/m 12 jaar.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Scholen, sportverenigingen/-aanbieders, kinderopvangcentra, sportaccommodaties/kulturhusen, zwembaden.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faciliterende/ondersteunende rol buurtsportcoaches bij organiseren van sporttoernooien/-evenementen van sportverenigingen/-aanbieders. (Kwaliteit). • Continueren en toename van het aantal sporttoernooien/-evenementen. (Kwantiteit). • Continueren en toename van het aantal deelnemers. (Kwantiteit). <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholen en sportverenigingen vervullen een coördinerende rol bij de organisatie van evenementen waardoor evenementen in de toekomst ook zonder inzet van de buurtsportcoach kunnen blijven voortbestaan.

6.1.2 Bewegen, sporten en leefstijl binnen integrale uitvraag MDT's

Aanleiding activiteit	Binnen de integrale uitvraag door consultants in de Multidisciplinaire Teams (MDT's) van de gemeente krijgen onderwerpen als sport, bewegen en leefstijl geen expliciete aandacht. Tegelijkertijd bestaat de wens om in te zetten op preventie en het voorliggend veld om daarmee zorgkosten te besparen.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	De integrale uitvraag aan inwoners door de MDT's wordt onderzocht. Het streven is niet om een apart kopje toe te voegen aan de vragenlijst, maar om te kijken hoe het gesprek veel meer kan gaan over wat een inwoner nog zelf kan en/of wat het netwerk of het voorveld kan betekenen. Het eerste gesprek is dan niet meteen gericht op het stellen van een indicatie, maar er is aandacht voor een persoonlijk plan waarbij positieve gezondheid als gespreksinstrument gebruikt kan worden. Onderwerpen als sporten, bewegen, leefstijl maar bijv. ook de inzet van slimme leeftechnologie krijgen dan een natuurlijker plek in het gesprek. Doorverwijzingen naar bijvoorbeeld een buurtsportcoach, Saam Welzijn of Tactus vinden hierdoor sneller plaats.
Wat is het tijdspad?	Q3/Q4: kennissessies voor consultants Q1/Q2: pilot positieve gezondheid in gespreksvoering MDT's Q3: evaluatie, leerpunten uit pilot Q4: positieve gezondheid is een vast onderdeel in de gespreksvoering
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Consultanten Multi Disciplinaire Teams (MDT's), inwoners met hulpvragen.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Buurtsportcoaches, Saam Welzijn, Tactus, GGD etc (partijen in het voorveld)
Output/outcome	Output: <ul style="list-style-type: none"> Er komen doorverwijzingen vanuit de Multi Disciplinaire Teams bij de gemeente naar beweeg- en sportactiviteiten zoals in het voorliggend veld (Gymxtra) in plaats van het afgeven van een indicatie. Outcome: <ul style="list-style-type: none"> Binnen de integrale uitvraag van MDT's staat de inwoner centraal en wat deze zelf of met behulp van zijn omgeving nog kan. Vanuit het gedachtengoed positieve gezondheid ontstaat er automatisch aandacht voor thema/s als sporten, bewegen en leefstijl.

6.1.3 Ondersteuning sportaanbieders bij aanbod op niveau

Aanleiding activiteit	Er is op dit moment geen of weinig aansluitend aanbod voor ouderen. Voor bepaalde doelgroepen (bv. dementerenden) kan uitbreiding sportaanbod mogelijk interessant zijn als alternatief voor een indicatie Wmo-begeleiding. We willen daarom het sportaanbod 50+ bij de sportverenigingen verbeteren.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	De buurtsportcoach gaat samen met de sportverenigingen werken aan het opzetten van sportaanbod of ondersteunen/werken aan verbeteringen huidige sportaanbod.
Wat is het tijdspad?	Q3/Q4 2020: inventarisatie onder beweeg-sportaanbieders; 2021 doorlopend: ondersteunen aanbieders met opzetten aanbod op niveau voor deze doelgroep.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	50+
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Beweeg- sportaanbieders, SAAM Welzijn, GGD.
Output/outcome	Output:

	<ul style="list-style-type: none"> Sportverenigingen hebben verbeteringen aangebracht in hun sportaanbod op gebieden van: communicatie, kennis, activiteitsaanbod, PR of training kader. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> Meer 50+-ers zijn gaan sporten waardoor zij langer fit & vitaal blijven, met als gevolg dat zij langer zelfredzaam zijn.
--	---

6.1.4 Thema gerichte bijeenkomsten voor sportaanbieders

Aanleiding activiteit	Sportverenigingen hebben aangegeven behoefte te hebben aan ondersteuning op diverse thema's.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	Jaarlijks wordt er voor beweeg- en sportverenigingen een thema gerichte bijeenkomst georganiseerd met workshops die aanbieders ondersteunen bij hun vragen.
Wat is het tijdspad?	Q3/Q4 2020: voorbereidingen bijeenkomst + ophalen behoefte; Q1 2021: themabijeenkomst
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Sportverenigingen
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Sportverenigingen, lokale sportadviseur, sportbonden, sportkoepel, sportservice punten, externe aanbieders op bepaalde thema's.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 thema gerichte bijeenkomst per jaar; Sportverenigingen nemen deel aan cursussen en workshops die hen praktische handvaten bieden ten aanzien van de thema's die bij hen spelen. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> Toekomstbestendige beweeg- en sportaanbieders met een sterke organisatorische en financiële basis zodat inwoners met plezier kunnen blijven bewegen en sporten.

6.1.5 Ondersteuning sportaanbieders bij G-sporten

Aanleiding activiteit	Het uitgangspunt is dat iedereen mee moet kunnen doen met het regulier beweeg- en sportaanbod (inclusieve samenleving). In de praktijk is dit niet altijd mogelijk en is er bestaand aanbod voor G-sporten opgezet of in ontwikkeling. Sportverenigingen geven aan ondersteund te willen worden in het opzetten en onderhouden van G-sporten.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	We gaan samen met sportvereniging de G-sport verbeteren/uitbreiden in de gemeente. We gaan de samenwerking met de regio versterken (doorverwijzing) en meer bekendheid aan G-sport (lokaal en in de regio) geven.
Wat is het tijdspad?	Q3/Q4 2020: inventarisatie huidige aanbod en ondersteuningsvragen; Q3/Q4 2020: versterken samenwerking regio; Q3/Q4 2020: meer bekendheid aan G sport; 2021 doorlopend: ondersteuning op verzoek.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Mensen met een mentale of fysieke beperking.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	FC Dalfsen, ASC Gym en Dance, ASN, Philadelphia, RIBW en overige partners in de regio.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> We hebben de doelgroep in beeld (link met actieprogramma uniek sporten); De doelgroep weet de weg naar G-sport te vinden (80%) na 2 jaar, 95% na 4 jaar;

	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen zijn tevreden over ondersteuning sportaanbod door buurtsportcoach (gebieden: kennis, werving, kader); • Via Sports4Kids zijn er sportkennismakingslessen ontwikkeld voor de doelgroep (vanaf 2020). <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In Dalfsen en omgeving kan iedereen sporten met of zonder beperking.
--	--

6.1.6 Ouderen in beweging, versterken samenwerking

Aanleiding activiteit	Beweging zorgt ervoor dat ouderen langer zelfredzaam blijven. Daarnaast merken we dat het huidige aanbod zich te veel richt op de oudere die niet meer veel kan. Er is nog onvoldoende aanbod voor de vitale ouderen. We willen het activiteitenaanbod van Saam Welzijn ondersteunen, verbeteren en uitbreiden.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	De buurtsportcoach gaat met Saam het jaarlijkse activiteitenaanbod ondersteunen, verbeteren en waar mogelijk uitbreiden. Ondersteuning op gebieden: kennis, activiteitenaanbod, communicatie doelgroep.
Wat is het tijdspad?	Q3/Q4 2020: overzicht jaarlijkse activiteitenaanbod + inzicht in waar versterking samenwerking noodzakelijk is; 2021 doorlopend: werken aan versterken samenwerking met partners.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	50+
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Saam Welzijn, sportverenigingen en sportaanbieders, fysiotherapeuten en zorgaanbieders, GGD.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het activiteitenaanbod is uitgebreid met toernooien, groep(en) en er doen structureel meer en nog niet bereikte inwoners mee met de activiteiten van Saam. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners blijven langer vitaal en daardoor langer zelfredzaam.

6.1.7 Ondersteuning inwonersinitiatieven

Aanleiding activiteit	Inwoners komen met vragen bij Saam Welzijn ten aanzien van hoe Saam kan ondersteunen in het opzetten van activiteiten.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	<ul style="list-style-type: none"> • Promoten dat Saam ondersteuning biedt aan inwonersinitiatieven; • Verbinding van inwonersinitiatieven aan andere initiatieven of bestaande projecten; • Faciliteren; • Inwoners motiveren om zelf of samen preventie avonden te organiseren.
Wat is het tijdspad?	Doorlopend.
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Inwoners van de gemeente Dalfsen
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Inwoners van de gemeente Dalfsen
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks ondersteuning van minimaal 2 inwonersinitiatieven. <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners weten met of zonder hulp van Saam zelfstandig initiatieven te ontplooiën.

6.1.8 Gezonde scholen

Aanleiding activiteit	Scholen werken veelal incidenteel aan de gezondheid van leerlingen.
Op welke manier gaan we dit organiseren (hoe uitvoeren)?	<p>Samen met de werkgroep 'kernegezonde scholen Dalfsen' (in de werkgroep zitten o.a. lokale diëtisten, buurtsportcoach, Saam leefstijlcoaches en de GGD) is nagedacht over de vraag: wat is een kernegezonde school? Vanuit deze visie /uitwerking krijgen scholen keuzepakketten voorgelegd om een 'gezonde' 'zeer gezonde' of 'kernegezonde school' te worden. In het pakket zitten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sportclinics 2. Gezondheidslessen 3. JOGG ondersteuning 4. Motorische screening 5. Methode bewegingsonderwijs Vechtdal <p>Scholen maken een keuze voor één van de drie pakketten en binding zich hier voor een periode van 3 jaar aan waardoor structureel gewerkt wordt aan de gezondheid van leerlingen.</p>
Wat is het tijdspad?	Q2: inventarisatie scholen voor pakketkeuze schooljaar 2020/2021: uitvoering van activiteiten binnen pakketkeuze
Op welke doelgroep is deze actie gericht?	Kinderen/jongeren in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar.
Samenwerkingspartners bij activiteit:	Basisscholen, GGD, Diëtistengroep, Saam Welzijn, JOGG, leefstijlcoaches.
Output/outcome	<p>Output:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2021 neemt 90% van de scholen deel aan een keuzepakket via 'kernegezond schoolaanbod'; • In 2021 is het lokale aanbod in de gemeente Dalfsen verdubbeld in vergelijking met huidig lokale aanbod; • In 2024 heeft 70% van de scholen in hun beleid een 'paragraaf' staan over 'gezondheid' m.b.v. ondersteuning buurtsportcoach /JOGG <p>Outcome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gezondheid is een vast onderdeel geworden binnen het schoolprogramma, met als doel dat een gezonde leefstijl van jongs af aan normaal wordt en blijft.

7. COMMUNICATIE & FINANCIËN

7.1 Communicatie

Vanuit het beleidsplan een leven lang bewegen en sporten en het gezondheidsbeleid staat het doel 'Dalfsen kerngezond' centraal. Dalfsen kerngezond wordt gezien als een breed begrip waarbij het niet alleen gaat om de lichamelijke kanten van gezondheid maar ook om het vermogen je aan te passen, welbevinden, eigen regie, veerkracht, participatie en zingeving (positieve gezondheid). Dat maakt dat gezondheidsvraagstukken vanuit een breed perspectief worden aangepakt, waarbij gezondheid verschillende domeinen overstijgt (health in all policies). Deze brede visie en aanpak wordt dus uitgedragen in 'Kerngezond Dalfsen'. Om hier kracht bij te zetten heeft de gemeente een bijpassend logo ontwikkeld.

Al langer werd het logo 'Kerngezond gemeente Dalfsen' gebruikt. Deze is in juni 2020 veranderd in 'Kerngezond Dalfsen' vanuit het besef dat elke partij/organisatie in de gemeente een steentje bij kan dragen aan een kerngezond Dalfsen. Van de lokale supermarkt tot aan de huisartsenpraktijk. De toevoeging van het woord gemeente veronderstelde dat de gemeente altijd afzender is, dat is juist niet het geval. Het toetsingskader om als externe gebruik te kunnen maken van het logo 'Kerngezond Dalfsen' zijn de 8 elementen vanuit positieve gezondheid. Het betreft hier alleen het gebruik van de 'paraplu' Kerngezond Dalfsen en het gebruik van het logo. Dit gaat hier bijvoorbeeld niet om (financiële) ondersteuning omdat Kerngezond Dalfsen gebruikt wordt.

Het ontwikkelen van een juiste communicatiestrategie draagt bij aan de volgende communicatiedoelstellingen gericht op kennis, houding en gedrag:

- Kennis: 50 % van de inwoners heeft op 31 december 2021 kennis van Kerngezond Dalfsen en het doel hiervan;
- Houding: Deze groep inwoners staat positief tegenover de gedachte dat de activiteiten die georganiseerd worden bijdragen aan positieve gezondheid;
- Gedrag: 20 % van de inwoners die Kerngezond Dalfsen kent gaat ook daadwerkelijk gezonder leven. Dat kan door gebruik te maken van de activiteiten die vallen onder Kerngezond Dalfsen, of zelf gaan sporten of gezonder leven.

In de communicatiestrategie wordt bepaald welke doelgroepen centraal komen te staan en wordt gekeken hoe deze het beste kunnen worden bereikt (inzet van communicatiemiddelen). Uiteindelijk volgt hier een kostenoverzicht uit. Want door alleen gebruik te maken van free publicity worden de doelstellingen niet behaald. Er wordt een cross mediaal concept ingezet waarin gebruik gemaakt wordt van diverse media. Zowel online als offline.

Wat al wel bekend is, is dat er een centrale kick off plaatsvindt, waarbij 'Kerngezond Dalfsen', samen met de samenwerkingspartners, breed uitgedragen wordt. De uit te voeren acties worden zoveel mogelijk gekoppeld aan landelijke campagnes die al veel aandacht krijgen en betrekking hebben op bewegen, leefstijl en gezondheid. Het uitgangspunt bij deze campagnes blijft het uitdragen van lokale doelstellingen.

7.2 Financiën

Activiteit	Budget	Dekking
Kerngezond Dalfsen in de omgevingsvisie	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Toegankelijke accommodaties	Uurinzet gemeente, verder budget nader te bepalen	Renovatiebudget gebouwen

Energie adviseur voor bewegen en sportaanbieders	Uurinzet gemeente €20.000	Duurzaamheidsbudget
Meerjaren onderhoudsplannen buitensportaccommodaties	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Dalfsen rookvrij	Uurinzet gemeente + Saam €1.500	Budget lokaal gezondheidsbeleid - subsidie Saam
Uitbreiding kennismakingsprojecten 6 t/m 12 jaar	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Continueren binnenschoolse sportkennismakingslessen	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten' + eigen bijdrage scholen
Actualiseren jeugdfonds sport	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Screening jeugd motorische ontwikkeling	Uurinzet gemeente €4.000	Budget 'een leven lang bewegen en sporten' + subsidie Talentontwikkeling
Gezondheidslessen	Uurinzet gemeente + Saam €500	Budget lokaal gezondheidsbeleid – subsidie Saam
Gymxtra	Uurinzet gemeente + €4.200	Budget lokaal gezondheidsbeleid
Flexibele sportcarrousel volwassenen	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Bewegen en sporten voor statushouders	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Aansluiten bij website uniek sporten	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Beweging tot de arbeidsmarkt (Werkfit)	Uurinzet gemeente + Saam €500	Budget 'een leven lang bewegen en sporten' – subsidie Saam
Laaggeletterdheid	Uurinzet gemeente + Saam €500	Budget lokaal gezondheidsbeleid – subsidie Saam
Jaarlijkse kennismakingsdag 65+	Uurinzet gemeente €1.500	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Uitbreiding fit & vitaal 50+ lessen	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Ontwikkeling beweegkaarten	Uurinzet gemeente €1.000	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Ondersteuning scholen en sportverenigingen rondom evenementen	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Bewegen, sporten en leefstijl binnen integrale uitvraag MDT's	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Ondersteuning sportaanbieders bij sport op niveau	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Thema gerichte bijeenkomsten voor sportaanbieders	Uurinzet gemeente €1.600	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Ondersteuning sportaanbieders bij G sporten	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'
Ouderen in beweging, versterken samenwerking	Uurinzet gemeente	Budget 'een leven lang bewegen en sporten'